

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 23. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Németh Zsolt: június 4. nem gyásznap többé

El kell érni, hogy ebből a tragédiából valami jó nőjön ki, következetesnek kell maradni a magyarok közötti szolidaritásban, a határokat átívelő nemzeti összetartozásban, mert csak így érhető el, hogy a trianoni tragédia átlényegüljön valami egyedülállóan jóvá - mondta Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára a nagytétényi országgyűlésen tartott megemlékezésen. Németh Zsolt közölte: Trianonban a magyar nemzetet szabad akarata ellenére feldarabolták, és ezt a nemzet nem valami nemes célért hozott áldozatként, hanem kényszerből szenvedte el. El kell érni, hogy ebből a tragédiából a jövő nemzedékeknek „valami jó nőjön ki” - fogalmazott. Úgy vélte, ez látszólag lehetetlen, de ilyen eredmény lehet az államhatárok által elválasztott magyarok közötti szolidaritás, a nemzet összetartozása, ami Trianon következményeként alakult ki. Ez „más népeknek nem adatott meg”, ezért képtelenek megérteni a magyarok szolidaritását, összetartozását - vélekedett Németh Zsolt. Hangsúlyozta, féltve kell őrizni, gondozni ezt az összetartozást, ezért nyilvánították június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává, amely így már nem emlék- vagy gyásznap. Az ünnepség keretében csaknem ötvenen állampolgársági esküt tettek. Németh Zsolt róluk azt mondta, most léptek be a magyar állampolgári közösségbe, de lélekben mindig is ide tartoztak, így nekik a nemzeti összetartozás napja nem a gyász, hanem „az egyedülálló öröm pillanata”. A megemlékezésen felszólalt Duray Miklós is, aki azt hangsúlyozta beszédében, hogy egyedül a magyar nemzetnek róják fel, ha a szétszórt nemzetrészeket össze akarja fogni. Az MKP volt alelnöke kiemelte: nem a magyar az egyetlen nemzet, amelyet szétszaggattak, amelynek „egy részét világgá úzván szórvánnyá morzszoltak”, és amelynek „sorait megtizedelték”. De Európában a magyar az a nemzet, amely „elszakított részeinek megpróbáltatásai a jelen történelme is” - hangoztatta. Duray is utalt rá, hogy két éve június 4-ét már nem szomorú emléket idéző gyásznappént jegyzik, hanem a nemzet összetartozásának napjaként, és ez „az életöszön sajátos jele”.

Bocsánatkérést várnak Orbán Viktortól

„Orbán Viktornak kötelessége világosan elhatárolódnia kollégáitól, ha jó kapcsolatokat szeretne Románia és Magyarország között, és azt szeretné, hogy a két ország úgy viselkedne, mint két európai uniós ország. Úgy vélem, bocsánatot kell kérnie Magyarország nevében” – jelentette ki Victor Ponta román kormányfő egy krajovai kampányrendezvényen. Hozzátette: Románia nem fogadja el románellenes, antiszemita és fasisztaszimpatizáns személyek ünnepelését, utalva ezzel az emigrációban elhunyt Nyíró József múlt hét végére időzített székelyudvarhelyi újratemetésére. Szombaton Ioan Rus belügyminiszter is azt mondta egy kolozsvári sajtóértekezleten, hogy a budapesti hatóságoknak bocsánatot kell kérniük a magyar parlament elnökének „Romániát ócsárló kijelentéseiért” és kitért arra is, hogy a maga részéről arra számított, hogy ez - előző nap - pénteken meg is történik abból az alkalomból, hogy mindkét miniszterelnök részt vett az

unió kohéziós politikájáról rendezett bukaresti csúcsertekezleten. A bocsánatkérésre való felszólítás kapcsán Szijjártó Péter külügyi és külgazdasági államtitkár hétfő reggel kifejtette: egy demokráciában a házelnök szuverén, saját döntései szerint cselekszik. „A román miniszterelnök is minden bizonnyal kiválóan ismeri a demokrácia működését, a parlament elnöke szuverén, amit tesz, kizárólag a saját döntésein alapul” – szögezte le az államtitkár, majd hozzátette: a kormány továbbra is kegyeleti ügynek tartja Nyirő József újrateremtését, mellyel politikai minősítések nem férnek össze. A Nyirő-ügyre egy aradi kampányrendezvényen Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke is kitért. Kifejtette: Kövér Lászlónak nem lett volna szabad beavatkoznia a romániai önkormányzati választások kampányába. „A múlt héten kialakult helyzetért mind az újrateremtés szervezőit, mind pedig a román kormányt felelősség terheli. Kövér László nyilatkozatai nem az RMDSZ-nek, hanem Magyarországnak tettek rosszat. Úgy vélem, pénteken, Bukarestben létrejöhetett volna egy kétoldalú találkozó Victor Ponta és Orbán Viktor kormányfők között, akik számos témáról egyeztethettek volna, ezek közül nagyon sok az erdélyi magyar közösség sorsát is érinti. Remélem, hogy egy kétoldalú találkozóra minél hamarabb sor kerül” - mondta az RMDSZ elnöke. Ezt megelőzően Borbély László, az RMDSZ politikai alelnöke is arról beszélt, hogy „ha Kövér László még Romániába látogat néhányszor, nőhet a két ország közötti feszültség”. Borbély szerint az Országgyűlés elnöke nagy hibát követett el a romániai kampányba való beavatkozásával, ez pedig diplomáciai téren rossz fényt vet Magyarországra. „Ő a magyar parlament elnöke, tehát magánszemélyként is azt képviseli” - nyilatkozta Borbély. A szövetség politikai alelnöke azt mondta: a magyar kormány és a magyar külügyminisztérium korábban megígérte, hogy nem avatkoznak be a romániai választási kampányba, ennek az álláspontnak azonban maga Füzes Oszkár bukaresti nagykövet mondott ellent azzal, hogy Marosvásárhelyen a választási kampányról nyilatkozott, illetve a budapesti parlament elnöke is az elmúlt napokban tett látogatásával. Borbély szerint Nyirő újrateremtését „civilizált körülmények között”, a politikum beavatkozása és a román állam ellenérzéseinek gerjesztése nélkül kellett volna megszervezni. Hasonlóan vélekedik Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnöke is, aki kifejtette: pártja szándékosan tartotta magát távol az író újrateremtésével kapcsolatos vitától. „Arra jó volt az akció, hogy felhívják a figyelmet Nyirőre, hogy összefogja a magyarokat, de sajnos arra is, hogy negatívan befolyásolja a román–magyar viszonyt” – jelentette ki az EMNP elnöke, leszögezve: nem Nyirő József újrateremtésében kellene versengeni, hanem az író könyveinek újrakiadásában.

Martonyi-Lajčák találkozó: vannak vitás kérdések, de a két ország kapcsolatai erősek

A magyar-szlovák kapcsolatok lényegesen jobbak, mint ahogyan a külvilág gyakran feltételezi. A két ország közös érdekei sokkal erősebbek, jelentősebbek, mint a köztük felmerülő viták - mondta szlovák kollégájával, Miroslav Lajčákkal folytatott megbeszélését

követő sajtótájékoztatón Martonyi János külügyminiszter. Martonyi közölte, hogy az állampolgársági törvénnyel kapcsolatban nyilvánvalóan véleményeltérés van a két ország között, melynek lényege, hogy másként értelmezik a kapcsolatot állam és állampolgár között. Fontos, hogy az állampolgársági kérdés miatt ne legyen a két ország között az együttműködést befolyásoló „politikai feszültség”, és egyetlen embert se érjen hátrány - szögezte le Martonyi János. Véleménye szerint ebben az ügyben „az egyéni sérelmek elkerülését a jelenlegi szlovák elképzelések nem oldanák meg”. Martonyi János hangsúlyozta, hogy a vitás ügyek megoldásáért folyamatos párbeszédre van szükség a két kormány között. Egyúttal üdvözölte az új szlovák kormány politikai üzenetét, hogy folytatni és erősíteni akarja a kétoldalú együttműködést. Miroslav Lajčák a sajtótájékoztatón kijelentette: Pozsony eltökélt abban, hogy megőrizze és lehetőség szerint továbbfejlessze a nemzetiségek jogait, illetve azokon a településeken, ahol a magyar lakosság lélekszáma a legutóbbi népszámlálás alapján csökkent, ott is megmaradjanak az érintettek kisebbségi jogai. hol csökkent a számuk a legutóbbi népszámlálás szerint. Lajčák hangsúlyozta, a két ország viszonyában vannak vitás kérdések, de ezeket „egyenesen, őszintén, nyíltan és közvetlenül” beszélnek meg a diplomáciai egyeztetéseken. Hozzátette: megállapodtak, hogy „nem üzengetnek egymásnak”. Az állampolgársági törvényről azt mondta, hogy a szlovák kormány tervezi a jogszabály módosítását a szlovák alkotmánybíróság majdani véleményének és az európai sztenderdeknek a figyelembevételével, de ebben az ügyben egyelőre nincs konkrét döntés. A szlovák miniszter arra is kitért, hogy kormánya a kisebbségi ügyekkel foglalkozó megbízott posztjának létrehozásáról döntött, és ezt a pozíciót egy magyar nemzetiségű embernek adja.

Nyelvhasználati konferencia a Vajdaságban

Tizedik alkalommal szervezte meg A magyar nyelv hivatalos használata a közigazgatásban és az igazságügyben című magyar jogi-terminológiai szemináriumot a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) és a Tartományi Oktatási Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság. A konferenciára Palicsón került sor. A tanácskozás megnyitóján Deli Andor, a Tartományi Oktatási Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság tartományi titkára elmondta, az elmúlt tíz évben nagy utat járt be a szeminárium a kezdeti terminusok, kifejezések és jogi fordulatok megismertetésétől egészen egy ilyen jogi szaktanácskozási jellegig. Ez egy olyan evolutív út volt, amely nem csak ezt a szemináriumot, hanem magát a szeminárium vezérfonalát, a nyelvhasználatot is jellemzi. A konferencia megnyitóján Korhecz Tamás, az MNT elnöke is köszöntötte a résztvevőket. Korhecz emlékeztetett, hogy amikor tíz évvel ezelőtt belefogtak ennek a szaknyelvi tanácskozásnak a megszervezésébe, abban bíztak, hogy hétmérföldes léptekkel haladhatnak majd a magyar nyelv államszervezeti működésbe történő visszahonosításában. Ezzel szemben bebizonyosodott, hogy a folyamat jóval bonyolultabb a vártnál. Nagyon sok illúzióval lettek szegényebbek, és noha a magyar nyelv

hivatalos használata sok tekintetben javult az államszervezeteken belül, ugrásszerű változást nem sikerült elérniük.

Magyarverések a Vajdaságban

A délvidéki „magyarverések” ellen tiltakozik az Emberi Méltóság Tanácsa, amely arra kéri a szerb hatóságokat, hogy minden ilyen esetben erélyesen lépjenek fel. A Tőkés László európai parlamenti képviselő és Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke által aláírt tiltakozás szerint megdöbbenéssel értesültek arról, hogy a Délvidéken - Szabadkán és Muzslyán – „ismét tetteleg bántalmaztak magyarokat, pusztán a nemzetiségük miatt”. A tanács szerint az európai integrációs törekvéseit hangoztató Szerbia csak azzal bizonyíthatja érettségét az európai uniós tagságra, ha erőtelenesen fellép az etnikai alapú jogsértések ellen. „Az ember méltóságát súlyosan sérti, ha szülőföldjén nem használhatja anyanyelvét, mert attól kell tartania, hogy atrocitások érik” - olvasható a tiltakozásban. Az Emberi Méltóság Tanácsa határozottan kéri a szerb hatóságokat, hogy minden ilyen esetben erélyesen lépjenek fel és az elkövetőket példásan büntessék meg. Egeresi Sándor, a Tartományi Képviselőház elnöke is aggodalmának adott hangot a fiatalok mind gyakoribbá váló, nemzetiségi alapon történő összetűzései miatt. Egeresi szintén azt kérte az ügyészségtől, hogy derítsék ki az incidensek hátterét és ezzel összhangban büntessék meg az elkövetőket. „Nagyon fontos, hogy ezeket az incidenseket vizsgálják elejétől végéig, s ne maradjon a gyanú leghalványabb árnyéka sem az indítékokat illetően, az elkövetőket pedig adekvát módon meg kell büntetni. Minden más a nemzetek közötti viszonyok megromlását vonná maga után a tartományban, amit nem engedhetünk meg” – üzenté Egeresi, aki a közelmúltban történt szabadkai és muzslyai esetek rendőrségi jegyzőkönyvét már kézhez kapta a szabadkai, illetve a nagybecskereki rendőrségtől. A szabadkai jelentésben az áll, hogy nemzeti, faji és vallási gyűlölet és türelmetlenség szítása miatt 14 kiskorút hallgattak ki, akik ellen bűnvádi eljárás is indul. A muzslyai incidens kapcsán a rendőrség úgy értékelte, hogy a történetek nem tartalmazták a nemzeti vagy vallási gyűlöletre és türelmetlenségre utaló elemeket, hanem verekedésről és súlyos testi sérülés okozásáról van szó, s ennek megfelelően indítanak eljárást az elkövetők ellen.

Kárpátaljai vezető politikusok tiltakozása a nyelvtörvény elfogadása ellen

Felhívásban fordultak Volodimir Litvinhez, az ukrán parlament elnökéhez Kárpátalja megyei és járási önkormányzati vezetői, valamint megyei jogú városainak polgármesterei, hogy ne tűzze ismét napirendre az ukrainai kisebbségek számára széles körű nyelvhasználati jogokat kilátásba helyező nyelvtörvény tervezetének a tárgyalását. A felhívás szerint a nyelvtörvénytervezet által kiváltott „hatalmas társadalmi visszhang és a

jogszabálytervezet 2012. május 24-i parlamenti vitáját kísérő incidensek” megmutatták, hogy a nyelvi kérdés vizályt kelt az ukrán társadalomban. „A soknemzetiségű Kárpátalja megye tapasztalata bizonyítja, hogy Ukrajna alkotmánya rendezi a nemzetiségek közötti viszonyokat és szavatolja a nemzetiségi közösségek számára anyanyelvük szabad használatát. A nyelvtörvény elfogadása destabilizálhatja az országot és kiélezheti a politikai helyzetet” – áll a dokumentumban. A felhívást az önkormányzati vezetőkön és polgármestereken kívül aláírta a megyei tanács hatvanegy képviselője. Az aláírók között szerepel a nyelvtörvénytervezet kidolgozásában szerepet vállaló Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) három képviselője és az ukrán pártok magyar nemzetiségű képviselői is. Beregszász önkormányzata részéről a felhívást az ukrán nemzetiségű alpolgármester látta el kézjegyével. Az UMDSZ Kárpátalja megyei tanácsi képviselői a Kárpáti Igaz Szó című lapban cáfolták, hogy aláírták a kisebbségbarát ukrán nyelvtörvény elleni felhívást. Az UMDSZ három megyei tanácsi képviselője leszögezte, nem ismerték a megyei tanács honlapján közzétett felhívás szövegét, azt aláírásukkal nem támogatták. A képviselők egyike a lapnak elmondta, hogy a dokumentum közzététele után azonnal tiltakoztak, ezért pénteken eltávolították a nevüket a felhívás szövege alól. Tóth Mihály, az UMDSZ tiszteletbeli elnöke, a nyelvtörvénytervezet egyik kidolgozója a lapnak elmondta, hogy véleménye szerint a megyei tanácsban jelen lévő egyik párt „politikai húzásáról” van szó. Szerinte a tiltakozást aláírók zöme a jogszabálytervezet szövegét nem ismeri, és a felhívást pártbeli felettesei utasítására írta alá. A kormányzó Régiók Pártjának parlamenti képviselői által előterjesztett nyelvtörvénytervezet regionális státust biztosítana a nemzetiségi nyelveknek azokban a közigazgatási egységekben, ahol az adott kisebbség aránya meghaladja a 10 százalékot. Az ellenzéki pártok és az ukrán nacionalista erők részéről heves tiltakozást kiváltó jogszabálytervezet értelmében az orosz nyelv regionális státust kapna az ukrain megyék felében, míg a magyar Kárpátalján, a román Csernyivci megyében, a krími tatár a Krímben válna hivatalosan használható regionális nyelvvé.

